

Prevremeni parlamentarni izbori u Srbiji, ponudili su biračima mogućnost pravog izbora i poštovanje osnovnih sloboda, ističu međunarodni posmatrači

BEOGRAD, 17. mart 2014. – Prevremeni parlamentarni izbori u Republici Srbiji, održani 16. Marta 2014. ponudili su biračima mogućnost pravog izbora a tokom celokupne kampanje su se poštovale osnovne slobode, navodi se u današnjem saopštenju međunarodnih posmatrača. Posmatrači su istakli potrebu za daljom pravnom reformom i uvećanjem medijskog pluralizma.

“Srbija je sprovela istinski demokratske izbore, sa mnogo ponuđenih opcija za glasače i delotvornim procedurama. Inkluzivan i transparentan način na koji je ovo glasanje sprovedeno zaslužuje pohvalu“, rekao je Roberto Bateli, specijalni koordinator koji je predvodio OEBS-ovu misiju kratkoročnih posmatrača. „Glasači i predstavnici političkih partija, podjednako, iskazali su visoki stepen poverenja u izborni proces – zbog čega građani treba da budu ponosni“.

Izborne komisije na svim nivoima svoje dužnosti obavile su efikasno i na profesionalan način, poštujući zakonski utvrđene rokove. Republička izborna komisija je odluke donosila na sednicama koje su bile otvorene za medije i akreditovane posmatrače.

“Posebno smo bili impresionirani da je visoki standard procedura koje se sprovode na dan izbora bio očigledan ne samo u Beogradu i drugim većim gradovima, već i u unutrašnjosti i ruralnim oblastima”, rekao je Luidi Kompanja, šef delegacije Parlamentarne skupštine OEBS-a. “Ova ujednačenost je od ključnog značaja za vođenje demokratskih izbora i ostvarivanje prava svih glasača.”

Iako je medijska slika raznovrsna, uz veliki broj državnih i privatnih glasila, ponuđeni spektar stavova bio je ograničen uticajem koji su na medije vršile političke partije na vlasti, uključujući diskreciono finansiranje iz javnih izvora sredstava. Nedostatak transparentnosti vlasništva medija i dalje je predmet zabrinutosti. I javne i privatne televizijske stanice pružile su široku pokrivenost izbora u raznolikim formatima, uglavnom u neutralnom tonu, ali su nedostajali kritičko i analitičko izveštavanje, kao i edukativni sadržaji za birače.

“Borba protiv korupcije je bilo jedno od glavnih pitanja u izbornoj kampanji i veliki problem za građane. Novoizabrana skupština treba da preduzme konkretnе mере да rešи ovaj problem”, rekao je Pedro Agramunt, šef delegacije Parlamentarne skupštine Saveta Evrope. “Medijsko okruženje je bilo pluralističko, ali su nedostajali nezavisnost novinara i transparentnost vlasništva nad medijima”.

Pravni okvir obezbeđuje solidnu osnovu za vođenje demokratskih izbora u skladu sa opredeljenjima OEBS-a i Saveta Evrope i drugim međunarodnim standardima, iako neke od preporuka sa prethodnih izbora nisu razmatrane. Kako se navodi u izjavi, neki aspekti su poboljšani kroz podzakonska akta Republičke izborne komisije.

“Nadam se da će ovi izbori omogućiti srpskim vlastima da ojačaju političku volju koja je potrebna da bi se pristupilo reformama neophodnim za dalje usklađivanje zakona sa opredeljenjima i preporukama OEBS/KDILJP, rekao je ambasador Boris Frlec, šef OEBS/KDILJP Ograničene misije za posmatranje izbora. “Naredne četiri godine treba dati vlastima dovoljno mogućnosti za napredak”.

Uopšteno govoreći, kampanja je bila umerena i protekla je u mirnoj atmosferi, iako je prijavljeno nekoliko izolovanih slučajeva nasilnih incidenata u vezi sa izborima. Iskazana je zabrinutost zbog zloupotrebe javnih sredstava koju su počinile različite partije na vlasti na lokalnom nivou i bilo je kredibilnih prijava slučajeva zastrašivanja glasača, posebno zaposlenih u javnom sektoru.

Iako je Zakonom o finansiranju političkih aktivnosti obezbeđen odgovarajući pravni okvir za aktivnosti partija, nedostatak transparentnosti izvora finansiranja ostaje predmet zabrinutosti. Pravni okvir utvrđuje limite godišnjih privatnih priloga za kampanju ali ne i za troškove kampanje.

Jedan broj partija nacionalnih manjina registrovalo je svoje izborne liste, bilo u koalicijama sa drugim partijama nacionalnih manjina, bilo zajedno sa nacionalnim partijama i koalicijama. Neke predostrožnosti su uvedene da bi se sprečila zloupotreba afirmativnih mera kod političkih subjekata koji ne zastupaju nacionalne manjine, u skladu sa ranijim preporukama.

Za dalje informacije, molimo, kontaktirajte:

Richard Solash, OSCE PA, +381 061 131 2226 or +45 60 10 83 80, richard@oscepa.dk

Thomas Rymer, OSCE/ODIHR, +381 063 498 183 or +48 609 522 266, thomas.rymer@odihr.pl

Chemavon Chahbazian, PACE, +381 062 148 0574 or +33 6 50 68 76 55, chamavon.chahbazian@coe.int